

Získali sme Nobelovu cenu mieru. Briti chcú doma vlastné zákony. Budeme platiť nové dane, aby sme naplnili rozpočet eurozóny? ESM oficiálne spustený, koľko nás bude skutočne stáť, je nejasné. Španielsku sa chystá pomôcť Červený kríž.

Väčšina z nás v živote nevyhrala ani Hollého pamätník, takže je to správa ako blesk z nórskeho neba. Získali sme Nobelovu cenu mieru! Teda, získala ju Európska únia, ale veď Únia, to sme my, občania. Bolo to veľké tajomstvo až do poslednej chvíle, a preto ju neboli prevziať poslanci za grécku stranu Zlatý úsvit, ktorí sú jedným zo symbolov súčasného mierového spolunažívania v EÚ.

Koniec propagandy, späť do reality. S pokračujúcou integráciou na večné časy a nikdy inak narastá v Európskej únii napätie. Angelu počas návštevy Grécka chránilo 6000 policajtov a grécke ulice zaplavili hákové križe, Španieli zakázali Kataláncom referendum o nezávislosti a odtrhnúť by sa chceli už aj Benátky od Ríma. Po väčšej nezávislosti od Bruselu pokukujú už tradične Briti, avšak s obnovenou chuťou.

Narastajúce euroskeptické tlaky viedli premiéra Camerona k prísľubu podporiť referendum.

Narastajúce euroskeptické tlaky viedli premiéra Camerona k prísľubu podporiť referendum. Nie o vystúpení z EÚ, ako by si viacerí želali, ale o prehodnotení podmienok členstva. Ako dôvod uviedol pokračujúcu integráciu medzi krajinami eurozóny, ktorá pre krajiny mimo euro-bloku otvára možnosť prehodnotiť svoje pozície. Vláda by rada videla právomoci ohľadom sociálnych otázok, pracovného a obchodného práva späť v Londýne. Ak sa vám zdá, že okrem zelenej politiky to sú vlastne všetky kľúčové oblasti EÚ, zdá sa vám správne. A tým Briti nekončia. Požiadavka ministerky vnútra Theresy May na zvýšenie obmedzení pre vstup občanov EÚ, či zavedenie víz pre niektoré krajiny, priamo zasahuje jeden z troch základných princípov EÚ. Takisto zvažujú vystúpenie zo zhruba 130 dohôd z oblasti trestného práva. Cameron sa nevyhol ani rozpočtovým otázkam, je pripravený vetovať prípadné „masívne zvýšenia“ rozpočtu EÚ. Myslí si, že pre EÚ je pomaly čas uvažovať nad dvoma rozpočtami, jedným pre eurozónu a druhým pre zvyšok.

S touto myšlienkou sa stotožňujú aj ďalší predstavitelia EÚ – s malou výnimkou. Rozpočet eurozóny by vznikol navyše k už existujúcemu rozpočtu EÚ. Verím, že sa spoločne tešíme na nové dane. Jednou z nich môže byť daň z finančných transakcií, ktorá sa už oficiálne varí vďaka podpore 11 členských štátov, vrátane Slovenska. Pod populistickým pláštikom dane na špekulantov dostaneme daň na investorov a dôchodcov, ktorá bola v nedávnej histórii vyskúšaná s katastrofálnymi výsledkami.

V pondelok sme sa dočkali oficiálneho spustenia eurovalu.

V pondelok sme sa dočkali oficiálneho spustenia eurovalu. Dostal rating AAA, ale Moody's mu hneď prilepila negatívny výhľad. Riaditeľom sa stal šéf dočasného eurovalu Klaus Regling, predsedom rady je Jean-Claude Juncker, premiér Luxemburska a šéf Ecofinu. Moci kumulovanej v rukách zopár ľudí nikdy nie je predsa dosť. Slovensko má do roku 2014 poslať hotovosť 659 miliónov a zaručiť sa ďalšími viac ako 5 miliardami eur. No v skutočnosti to môže byť oveľa viac a oveľa skôr. Dnes zachraňované krajiny v ňom totiž majú podiel 19% a ak prirátame aj Taliansko, je to 37%. Ak niek-

torá z týchto krajín nedokáže splniť svoje akcionárske záväzky voči ESM, stráca hlasovacie práva. Tie získajú ostatní členovia, no zároveň musia uhradiť chýbajúci kapitál. Nakonec tak bude ťarcha celého ESM rozložená medzi tých, ktorí (ešte) nekrachujú. Medzi nich sa (zatiaľ) počíta aj Slovensko. Možno by nebolo zlé zamyslieť sa nad tým, kedy by bolo najvhodnejšie načasovať náš krach? Pripravený rozpočet naznačuje, že vláda v tejto oblasti snáď už kuje tajné plány, verejný dlh naďalej utešene rastie, v roku 2015 by mal dosiahnuť 56% HDP (pri 60% ho snáď zastaví dlhová brzda).

Podme radšej na tradičné kolo zlých a horších správ zo Španielska. S&P mu znižila rating na BBB-, čo je jeden stupienok nad úrovňou junk. Kanárske ostrovy sú šiestym regiónom, ktorý v posledných týždňoch požiadal centrálnu vládu o záchranu.

Červený kríž, zvyknutý pomáhať v krajinách subsaharskej Afriky, či vo vojnu a prírodnými pohromami zasiahnutých regiónoch, spustil v Španielsku kampaň, aby bol pripravený pomôcť viac ako dvom miliónom Španielov, ktorí by mohli blízkej budúcnosti potrebovať potravinovú pomoc. Pod hranicou chudoby je 1,7 milióna Španielov... tá má však v Španielsku hodnotu 627 eur mesačne, čo je na Slovensku zhruba mediánová mzda.

Realitná kríza sa zatiaľ rozlieva aj do vyšších vrstiev španielskej spoločnosti.

Realitná kríza sa zatiaľ rozlieva aj do vyšších vrstiev španielskej spoločnosti. Kým na jej začiatku štyri pätiny exekvovaných nehnuteľností patrili imigrantom, dnes už viac ako polovica patrí Španielom. K obetiam sa pridali mnohí podnikatelia, ktorí založili nehnuteľnosti, aby získali prevádzkový kapitál pre firmy, keď udrela kríza.

Ku trom krízovým frontom, teda bankovo-reálnemu, regionálnemu, a rozpočtovému sa v Španielsku pridáva štvrtý – firemný. Rozpočet na rok 2013 odhalil, že na pokrytie dlhov energetického sektora pôjde nie práve zanedbateľných 25 miliárd eur. To, že v správnych radách týchto štátom regulovaných energetických gigantov nájdete bývalého premiéra, dvoch ministrov financií, či ministra vnútra, je určite iba náhoda. Nič nie je ľahšie ako kupovať si voličov dotovanými cenami, keď to oni neskôr aj tak zaplatia. Alebo to skôr zaplatíme my cez euroval?

Platiť budeme aj predsedníckej krajine EÚ, Cypru.

Platiť budeme aj predsedníckej krajine EÚ, Cypru. To je známe už dlhšie, teraz padla už aj konkrétna cifra, 11 miliárd eur. Cyprus má milión obyvateľov. 11 mld. eur predstavuje zhruba tretinu celého slovenského dlhu. Stane sa tak asi do konca roka, keďže v novembri je nutné splatiť väčšiu várku dlhopisov a ku koncu roku bude ich rozpočet potrebovať vyššiu sumu, kvôli koncoročným bonusom zamestnancov verejnej správy.

Francúzom sa platiť nechce. Kvôli Holanďeho 75% dani z príjmu je parížsky realitný trh zaplavený luxusnými obydliami. Zhruba 500 rezidiencií s hodnotou nad 1 milión prišlo na parížsky trh v reakcii na nový zákon.

Dobrá správa sme mali hneď na začiatku, preto mi ostáva už len zaželať vám mierový víkend

Martin Vlachynský